

prej. Te izredijo navadno prašiče po 500—700 funtov teške. Tudi Nemkinje so odlične v svinjereji. Ni dolgo tega, kar je neka Švicarka imela svinjo 900 funtov teško ter jo prodala za 270 fl.

2. Ali vsega vendar niso krive gospodinje, da Slovenci gledé svinjereje za Nemci zaostajamo. Krivo je tudi slabo svinsko pleme. Kajti vsa svinjska plemena niso enako dobra. Nek večji gospodar imel je 3 svinska plemena. Od vsakega plemena je odbral po 3 krmljenke. Polagal je vsem enako in vsem priskrbel enake poštredbe in snage. Naposled je se prikazala ta-le razlika:

1. Svinja našega domačega plemena narastla je v 3 mesecih za 11 funtov, v 9. za 18 fut. in v letu za 157 fut.
2. Svinja esseška angleška pa v 3 mesecih za 18 fut., v 9 mesecih za 23 fut. in v letu za 213 fut.
3. Svinja angleška yorkshirska v 3 mesecih za 20 fut., v 9 mesecih za 27 fut. in v letu za 235 fut.

Tega poslednjega plemena krmljenko mu je tedaj donesla za cent mesa in špeha več, kakor navadna domača svinja.

Umni gospodarji jako svetujejo manjšim posestnikom: angleško berkshirsko pleme. Pravijo, da ovega plemena svinje kaj hitro rastejo in se dajo lahko podrejati.

Ako o tej zanimivi stvari kaj več poizvemo, bodemo bralcem takoj poročali, posebno, če se take svinje dobiti dajo.

Podgane lahko in hitro preženeš s stolčnim steblovjem rastline, katerej se pravi: pesji jezik. (Hundszunge cynoglossen offic.) Treba je le po letu jih nabrati, steblovje stolči in potem pometati tje, kder podgane rade hodijo. Kmalu bodo vse pobegnole.

Da lesena tla po hišah (pod) hitro ne iztrohijo, treba je le zmlete ali zdrobljene kovaške žindre pod deske gosto natlačiti in vrhka položiti gibo subega premogovega pepela (Steinkohlenasche). Vsa mokrata stopi v žindro, tla pa ostanejo lepo suha in trpežna.

Lepe, močne konje izrediti. V ta namen se nakosi veliko mladih, drobnolistnih kopriv. Te se potem na solnci posušijo; posušene pa na prah zdrobijo in zmelejo. Tega praha se vsak dan za eno pešico meša med konjsko krmo.

Bolhe pregnati. Poiše se kresnica ali volovsko oko (Weisse Wucherblume, chrysanthemum leucothemum). Ona ima 1—2 čevlja visoka, listnata steblija; cvete od julija do avgusta in raste pogostoma po travnikih. Te rastline se nabere in nastelje tje, kder so rade bolhe. Tudi voda, v kateri se je kresnica ali pa tobak poparil, velja.

Čebeljske koše ali panje varovati mravelj. Kosi starih, trohljivih sakov ali ribarskih mrež se povesimo in omotajo okolj tramičev, na katerih deske s koši ali panji ležijo. Nobena mravlja ti ne pojde čez mrežine cape.

Gotov pomoček zoper gosonice na sočivju.

Zelje in drugo sočivje, katero gosonice rade napadajo, najlože obvaruješ gosonic, ako okoli in okoli gredic gosto vrsto konopelj naseješ. Kakor hitro so odrastle in svoj močen duh okoli sebe puhté, gosonice v malo dneh poginejo.

Ako pa okoli gredic ni mogoče konopelj sejati, se gosonice tudi s tem preženó, če se po gredicah kalmusovo listje sem ter tje polaga. V nekih dneh gosonice vse pocepajo.

Dopisi.

Iz Maribora. (Kat. pol. društvo. — Ravnanje pesniške struge. — Posojilnica). Obletnice kat. političnega društva udeležilo se je više 100 društvenikov. Teh je sedaj 146, društvenega premoženja pa 96 gld. Odlikoval se je pa ta zbor pred drugimi ne samo po številu udeležnikov, ampak tudi po živahni spretnosti govornikov in praktičnih nasvetih. Po volitvi novega odbora — stari bil je po večjem zopet potrjen — razveselil nas je blagorodni baron Reyer s prelepim nemškim govorom. V navdušeni besedi nam je razlagal, kar je v 5 mesečnem bivanji na Francoskem videl — namreč vsestransko probujenje katoliškega duha. Francija je grešila, Francija dela pokoro; od ondot je se razlilo neverstvo, liberalizem in prekucija čez Evropo, od ondot, ako Bog da, imamo pričakovati obnovljenja katoliškega duha, prave svobode in reda. . . Žal je pisatelju ovih vrstic, da mu tesni obseg dopisa, ne pripuščča, več zanimivih misli iz ovega govora posneti. Takisto mu se godi gledé slovenskega govornika č. g. kanonika Kosarja. Že dolgo nismo tako dobro premišlene besede slišali. V jasnih obrisih nam je naslikal stanje Slavjanov v Avstriji, potem pa stanje katoliške Cerkve. Stanje Poljakov in Rusinov, je žalostno, ker se vedno med seboj grizejo. Slovaki komaj dihajo pod madžarskim jarmom. Srbi so po liberalnih Mladosrbih razdvojeni in tako zaslepljeni, da so rajši tujca Romuna volili za patrijarha, kakor pa domačina, ki pa ne trobi v liberalni rog. Delajo, kakor naši Mladoslavenci, ki iz golega sovraštva do sv. Cerkve, vlečejo z nemškimi ustavaki. Le ondi še svita iskrica boljše bodočnosti, kder ogromna večina naroda zametuje nesrečen prepir med starimi in mladimi — namreč na Hrvatskem in Českem. Jako zanimivo govoril je g. govornik o sedanjem preganjanji in trpljenji sv. Cerkve. Ali ravno pretirano, prenapéto, divjaško preganjanje nam ima biti znamenje in porok bližnje

zmage. Naposled je izvrstno, časih ostro šegavo in šaljivo g. Brglez šibal liberalcev novega tatermana: požiganje mrličev, katero zdaj ljudem hvalijo in vsiljujejo. Zanimiv govor priobčimo za poduk in kratak čas. Potem je dr. G. navetoval, naj odbor pouzroči, da bodo srenje ob Pesnici prošnje poslale do deželnega zbora, da se za ravnanje pesničke struge enkrat nekaj stori. Za ravnanje gornjoštajerske Anize že više 6 let plačujemo po 30.000 gld. Naj bi se tedaj tudi za nas Slovence nekaj storilo. Pesnica v svojem 19 ur dolgem toku dela velike ovinke in klobase tako, da se voda paži, čez obrežje stopa in leto na leto najlepše travnike poblati in veliko škode naredi. G. kanonik Kosar je naposled navetoval, naj se voli odsek 4 mož, ki bi prihodnemu zboru poročevali: ali in kako bi se dala za mariborski okraj osnovati posojilnica, kakoršno ima Ljutomer, in kakoršne se sedaj snujejo v Mozirji in Šoštanju? Praktična navsveta bila sta radostno sprejeta.

Vsem p. n. gospodom govornikom pa izrekamo prisrčno zahvalo za njih trud, za njihove spodbudljive in podučljive besede! Bog plati!

Od Šavnice. (Na otroke pazite!) V Ivanjcih je 18. p. m. nek fantek v petem letu vtonil nesrečno v Šavnici. To pa se je tako zgodilo. V saboto pred poldnevom pride nek fant starejši iz vasi k onem fanteku, ga vzame k mlinu, kder se naganjata po brvi sem ter tje nekaj čase, dokler za kolesa ne pade v vodo. Bilo je po njem. Nesrečni tovarš pa, namesto, da bi hitro mlinarja poklical, pusti reveža v vodi, zbeži na drugo stran, kder do večerja zamišljen hodi okoli. Večer se le pove, kar se je zgodilo. Vsa vas obžaluje nesrečen prigodek.

Starši! pazite na svoje otroke, in ne pustite jim potepati od hiše do hiše. Pazite, da vas še večje nesreče ne zadenejo.*

Iz Ptujca, 3. avg. (Strahovitno zločinstvo. — Poročilo o real. gimnaziji. — G. Greistorfer.) Poslednje dni julija se je v ptujski okolici dogodilo hudo zločinstvo. Našli so na levem bregu Drave, kake $\frac{3}{4}$ ure zgoraj Ptujca v goščavi dekle v petnajstem letu starosti, oskrunjeno, s celo razparanim trebuhom in s prebodenim vratom. — Tužnim srcem prašamo: koliko taceh goropadnih hudodelstev še se bo moralo zgoditi, dokler se bodo nespametnemu liberalizmu oči odprle in bo spoznal, kam da naš pelja „človekoljubno“ ravnanje z največimi zločinci!

Letno poročilo ptujskega štirirazrednega realgimnazija kaže, da je bilo z začetkom leta sprejetih 115 učenčev; do konca jih je ostalo 104. Med temi jih je 20 odličnih, 65 s prvim redom, kar bi bilo gotovo lepo znamenje marljivosti, če le niso gospodje učitelje preveč „skoz prste“ gledali.

Veseli nas, da zamoremo danes svojo zadnjo

* V št. 31 se ima v dopisu iz Šavnice brati: Deranova, ne pa Dekanova. Vred.

notico o novoimenovanem ptujskem okrajnem sodniku g. R. Greistorferju popraviti. On je rojen Bistričan, govori gladko slovenski, in je sploh jako priljubljen in spoštovan uradnik.

Iz Vojnika (po komunizmu diši.) Srenjski pisac v Vojniku je dognal papirnato delo, ki po komunizmu vonja. Odločil je namreč, župan pa ukaz podpisal, da mora župnijsko predstonijstvo srenji „povrnoti“ par njiv, češ, da se mora pokopališče raztegniti. Tega čisto nič potreba ni, ker je pokopališče zadosti prostorno; toda pisac, držec se načela komunističnega, umstvuje tako-le: Cerkevna posestva bo država itak pograbila, prehitimo jo torej, in vzemimo z a z d a j par njiv župniku; ako se to posreči, stegnemo roko še čež večje kosce, dokler bo vse „srenji povrnjeno“. — Naj pové „Gospodar“ vsem Uzmanovičem, da je prava tatvina ali pa rop, če se komu lastnina vzame, naj že to stori „država“ ali pa samovoljen srenjsk zastop. Gosposka pa utegne pisacu dokazati, da sega dalječ čez svoje postavne meje, ako župniku takih ukazov pošilja.

Iz Celja 4. avgusta. Silno nepripravna kasarna deželnim branbovcem je zdaj prejšnja glavna šola, pred katero se oni na cerkvenem trgu zbirajo in vadijo med tem ko se v farni cerkvi božja služba obhaja. Naj bi naši mestni očetje le betvico krščanskega duha še imeli, bi gotovo tega ne bili nikdar napravili. Stari možje v naši okolici pravijo, da se še spominjajo, kako so njih očetje pomagali z voznjami, ko se je ta šola stavila in misli se, da mora v starih arhivih gotovo še zapisano biti, da niso le mestjani lastniki tega poslopja, temuč tudi celjski okoličani, ker še zdaj je vzdian nad vratmi nemški napis: c. k. okrožna glavna šola. Volitve celjske okolice je namestnija v Gradcu potrdila, akoravno se je zoper nje 28 celjskih mestjanov z dr. Nekerman-om pritožilo. Upamo, da si bodo novi odborniki najpogumnišega in najmodrejšega iz med sebe v župana izvolili, kateri bo tudi slovensko šolo okolici priskrbel in s pomočjo sodnije to novo kasarno odpravil, ako naši mestjani, kakor se čuje z dobrim ne bodo te hiše okoličanom prodati hoteli, saj upamo, da ako se naši verni kmetje pritožijo zavoljo neprilicnosti, da vojaki ravno pred farno cerkvijo na glas komandirajo, njim bo tudi saj viši gosposka v Gradcu pritrtdila in mestjanov sklep in početje ovrkla. Zakaj da okrajno glavarstvo še ni volitve župana razpisalo, se ne ve, pa uzroka zdaj nobenega več imeti ne more, kakor počasnost vradovanja.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Volitev deželnega poslanca za breški okraj še ni razpisana. Toda g. Schneidersehütz, znani breški liberalcec si že močno prizadeva, da bi izvoljen bil. Prav smešno je brati, kako on liberalne Mladoslavence